

Beantwoording verhelderende/technische vragen

Vragen gesteld:

Via email

d.d.: 5 december 2023

Vragensteller: Ronnie Tijssen

Partij: PNL

Portefeuillehouder: Burgemeester van der Meijden

Onderwerp: Gedragscode voor politieke ambtsdragers van Laarbeek

Vragen:

In bijlage 1 (Gedragscode voor politieke ambtsdragers van Laarbeek) van het voorstel voor de commissie SAZ staat op blz. 4 onder Artikel 1 Kernbepaling: 1.2 Een politieke ambtsdrager onthoudt zich alleen van deelname aan de stemming als er sprake is van een beslissing waarbij belangenverstrengeling dreigt. Het gaat hierbij om kwesties waarbij het gaat om een belang van een individu of organisatie waarbij de politieke ambtsdrager een grote en actieve betrokkenheid heeft, zoals een belang van bijvoorbeeld vrienden, familie, bedrijven of organisaties waar de politieke ambtsdrager als privépersoon banden mee hebben (*'hebben' moet 'heeft' zijn*).

Volgens ons gaat dit verder dan de wet zegt, sluit dit niet aan op wat tijdens de thematische raadsvergadering over dit onderwerp is verteld, en is het praktisch vrijwel onuitvoerbaar. Alleen al de vraag wanneer mensen als 'vrienden' bestempeld moeten worden is niet zwart/wit. Verder hebben raadsleden, zeker in een dorp als Laarbeek, met veel mensen als privépersoon bepaalde banden. Dit lijkt op rigoureuus nergens over stemmen als het er ook maar op lijkt dat er een raakvlak is. Daadwerkelijk dus 'alle schijn van' voorkomen.

1)Is dit op deze manier praktisch werkbaar?

2)Zo niet, moeten we dit dan toch op deze manier opnemen in de gedragscode?

Antwoord:

Zoals ook onder de vorige gedragscode al gold, wordt er ook in deze gedragscode voor gekozen om op het gebied van o.a. belangenverstrengeling verder te gaan dan de wet, en ook de schijn daarvan tegen te gaan waar dat kan. Tijdens de thema avond over integriteit is ook naar voren gekomen dat het om een groot grijs gebied gaat, waarbij een kleine wijziging in de omstandigheden mogelijk al weer tot een ander inzicht kan leiden. Zo zal in elke situatie waarin een politiek ambtsdrager komt te verkeren weer een persoonlijke afweging gemaakt moeten worden of er sprake is van (schijn van) belangenverstrengeling.

Bij belangen van bijvoorbeeld vrienden, familie, bedrijven of organisaties waar de politieke ambtsdrager als privépersoon banden mee heeft gaat het zoals aangegeven om een '*grote en actieve betrokkenheid*'. En dat in combinatie met de aard van de besluitvorming (zoals verderop in de toelichting ook staat): '*hoe algemener de besluitvorming van aard is, des te minder snel*

belangenverstrengeling optreedt’. Dat vraagt in voorkomende gevallen telkens om een eigen persoonlijke afweging.

1. Is het werkbaar?

Dat is aan de raadsleden zelf. Zij moeten telkens zelf de afweging maken of het nodig is zich van stemming te onthouden. De gedragscode kan die afweging ondersteunen. Een gedragscode is geen wettelijk voorschrift zoals een gemeentelijke verordening waaruit rechten en verplichtingen voortvloeien. Er is sprake van zelfbinding. De regels worden in gezamenlijk debat vastgesteld door de politieke ambtsdragers zelf. Helpen deze regels ons om in voorkomende gevallen op een integere manier te handelen.

Het is onmogelijk om in de gedragscode elke denkbare situatie te beschrijven en daaraan een onbetwistbare uitkomst te koppelen. Telkens moet een eigen afweging worden gemaakt. Door een scherpe formulering worden politieke ambtsdragers wel geholpen om kritisch na te denken over de juistheid van hun handelen. Vragen die bij een mogelijke belangenverstrengeling bijvoorbeeld gesteld kunnen worden zijn: Zou een collega van dezelfde partij die dat belang niet heeft tot dezelfde conclusie komen? Kun je er objectief naar kijken? Kun je het goed uitleggen? Kun je jezelf in de spiegel aankijken? Kan ik van een neutrale toeschouwer verwachten dat die mij gelooft?

2. Moeten we dit op deze manier opnemen in de gedragscode?

Zoals gezegd bepalen de raadsleden dat zelf. Natuurlijk staat het de commissie vrij om tot aanpassing van de gedragscode te adviseren, of voor partijen om daartoe een amendement in te dienen. Aanpassing van de tekst neemt echter niet weg dat in voorkomende gevallen dezelfde afwegingen, die met die tekst worden opgeroepen, toch gemaakt moet worden.

Datum beantwoording: